

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ออยุธยาแผ่นดินแห่งพระมหากษัตริย์คุณ

เรื่อง อยุธยาเม็ดกไทยไ้ร่มพระบารมี

ครูผู้สอน ครูณัฐนิชา นิพิฐพนธ์

อยุธยาสมัครไทย ได้ร่วมพระบารมี

วิธีการทางประวัติศาสตร์

๑. **การกำหนดหัวข้อ/ประเด็นปัญหา** : เริ่มต้นด้วยการตั้งคำถามหรือเลือกหัวข้อที่น่าสนใจ ต้องการศึกษาอย่างชัดเจน
๒. **การรวบรวมหลักฐาน** : ค้นหาและรวบรวมข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
๓. **การประเมิน/วิพากษ์หลักฐาน** : ตรวจสอบความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของหลักฐาน

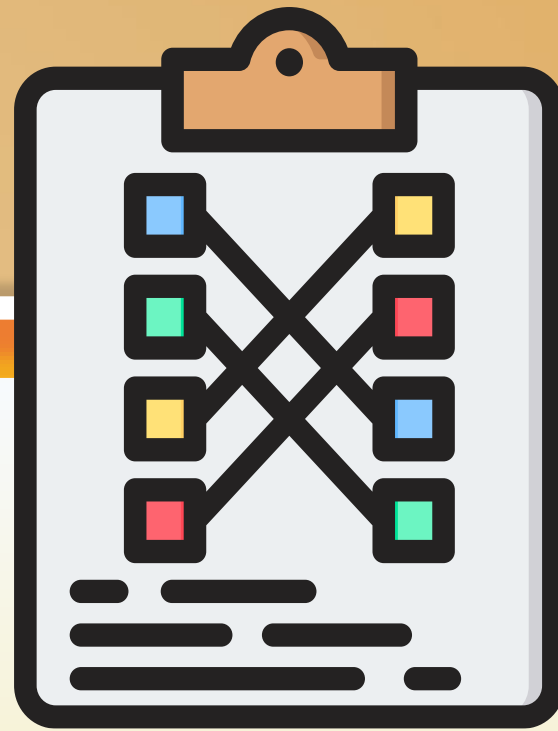

วิธีการทางประวัติศาสตร์

๔. **การวิเคราะห์และตีความหลักฐาน** : เชื่อมโยงและทำความเข้าใจความหมายจากหลักฐานที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว เพื่อค้นหาข้อเท็จจริง

๕. **การนำเสนอข้อมูล** : เรียบเรียงและนำเสนอผลการศึกษาที่ค้นพบอย่างเป็นระบบ มีลำดับเวลา และปราศจากอคติ โดยอ้างอิงแหล่งที่มา

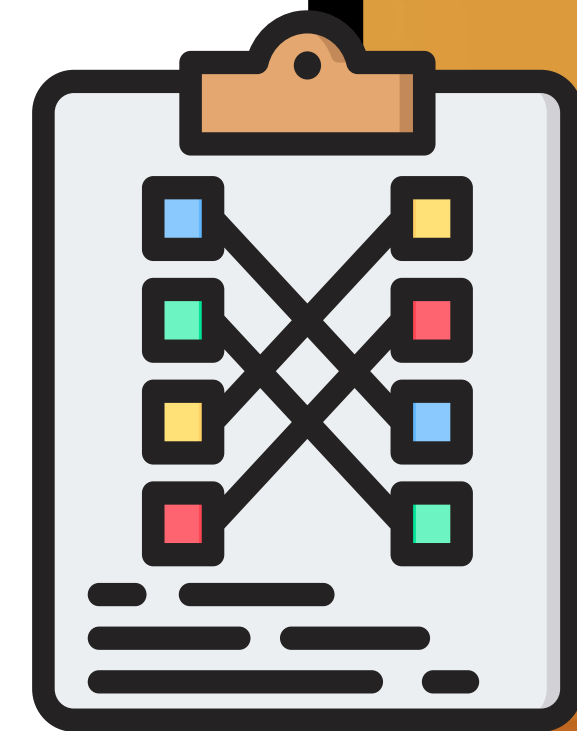

จับคู่มรดกอยุธยา

จับคู่มรดกอยุธยา

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๖ กลุ่ม
๒. ครูแจกบัตรคำให้นักเรียนทุกกลุ่ม ๆ ละ ๑๒ ใบ
 - ๖ ใบ สถานที่สำคัญในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 - ๖ ใบ บทบาทของพระมหากษัตริย์และความสำคัญของสถานที่
๓. ให้นักเรียนจับคู่บัตรคำสถานที่สำคัญในจังหวัดพระนครศรีอยุธยากับบทบาทของพระมหากษัตริย์และความสำคัญของสถานที่ ทั้งหมด ๖ คู่
๔. นักเรียนจับคู่บัตรคำ
๕. เมื่อเรียบร้อยแล้วครูและนักเรียนเฉลยร่วมกันจนครบทุกบัตรคำ

“สถานที่สำคัญในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”

ทุ่งมะขามหย่อง

ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร

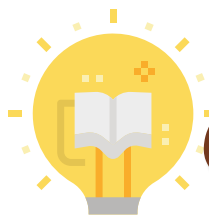
วัดไชยวัฒนาราม

วัดพระราม

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
เจ้าสามพระยา

อุทยานประวัติศาสตร์
พระนครศรีอยุธยา

“บทบาทของพระมหากษัตริย์และความสำคัญของสถานที่”

รัชกาลที่ ๙ ทรงเกื้อหนุนช่วยเหลือ
เพื่อคุ้มครองแผ่นดินอยุธยา

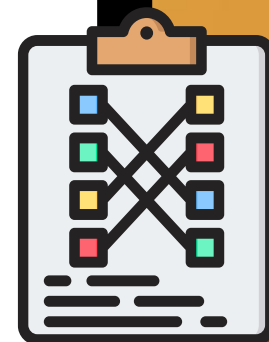
ส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนสามารถ
ดำรงชีวิตบนแผ่นดินอยุธยาได้อย่างมั่นคง

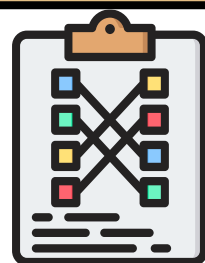
ได้รับการบูรณะอย่างต่อเนื่อง
สะท้อนความใส่ใจในมรดกโลก

โบราณสถานสำคัญในอุทยานฯ
ได้รับการดูแลอย่างจริงจัง

รวบรวมโบราณวัตถุแสดงอารยธรรมอยุธยา
ให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้

ขึ้นทะเบียนมรดกโลกโดยยูเนสโกและ
ได้รับการดูแลจากทั้งรัฐและประชาชน

จับคู่มรดกอยุธยา

ทุ่งมะขามหย่อง

ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร

วัดไชยวัฒนาราม

วัดพระราม

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา

ได้รับการบูรณะอย่างต่อเนื่อง
สะท้อนความใส่ใจในมรดกโลก

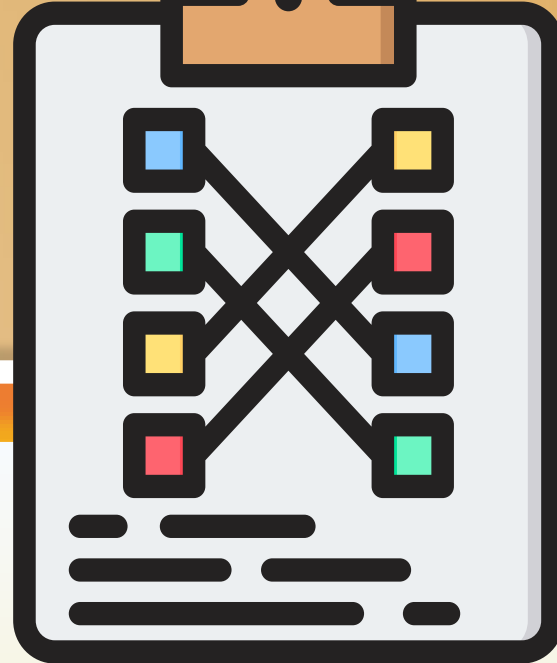
ส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิต
บนแผ่นดินอยุธยาได้อย่างมั่นคง

รวบรวมโบราณวัตถุแสดงอารยธรรมอยุธยา
ให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้

รัชกาลที่ ๙ ทรงแก่น้ำท่วมเพื่อคุ้มครองแผ่นดินอยุธยา

ขึ้นทะเบียนมรดกโลกโดยยูเนสโกและได้รับการดูแล
จากทั้งรัฐและประชาชน

โบราณสถานสำคัญในอุทยานฯ
ได้รับการดูแลอย่างจริงจัง

วัดพุทธไฮศวรรย์

วัดพุทธโศภนาราม

วัดพุทธโศภนารามเป็นวัดสำคัญที่สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น โดยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) โปรดให้สร้างบนพื้นที่ที่เชื่อกันว่าเป็นที่ประทับเดิมของพระองค์ก่อนสถาปนากรุงศรีอยุธยา วัดนี้จึงมีความหมายทางประวัติศาสตร์เพราะเกี่ยวข้องกับจุดเริ่มต้นของราชธานี อีกทั้งยังมีพระปรางค์ใหญ่และสถาปัตยกรรมแบบอยุธยาที่สะท้อนความรุ่งเรืองของศิลปกรรมไทยในยุคนั้น

วัดพุทธโศภนารามได้รับการดูแลและอนุรักษ์ไว้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ยังคงเป็นสมบัติของชาติที่สะท้อนภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ เมื่อได้เรียนรู้เรื่องราวของวัดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้ฉันรู้สึกภูมิใจและตระหนักถึงคุณค่าของโบราณสถานไทย วัดแห่งนี้เป็นบทเรียนสำคัญที่เตือนให้เราช่วยกันรักษามรดกทางวัฒนธรรม เพื่อให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้และเห็นความงดงามของประวัติศาสตร์ไทยต่อไป

ปัจจุบันวัดพุทธโศภนารามยังคงโดดเด่นด้วยพระปรางค์ใหญ่ที่ได้รับการบูรณะอย่างสมบูรณ์ ทำให้ผู้มาเยี่ยมชมได้เห็นรูปแบบศิลปกรรมโบราณอย่างชัดเจน ภายในวัดยังมีจิตรกรรมฝาผนัง เจดีย์เก่า และอาคารโบราณหลายส่วนที่ช่วยบอกเล่าเรื่องราวความเชื่อและวิถีชีวิตในสมัยอยุธยา บรรยากาสงบและร่มรื่นทำให้ผู้เรียนรู้สามารถสัมผัสความขลังของประวัติศาสตร์ด้วยตนเอง วัดแห่งนี้จึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทำให้เข้าใจอดีตของอยุธยาได้จากหลักฐานจริงที่ยังคงอยู่

วัดพุทไธศวรรย์

ย่อหน้า ๑ ความสำคัญในสมัยอยุธยา

วัดพุทไธศวรรย์เป็นวัดสำคัญที่สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น โดยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) โปรดให้สร้างบนพื้นที่ที่เชื่อกันว่าเป็นที่ประทับเดิมของพระองค์ก่อนสถาปนากรุงศรีอยุธยา วัดนี้จึงมีความหมายทางประวัติศาสตร์เพราะเกี่ยวข้องกับจุดเริ่มต้นของราชธานี อีกทั้งยังมีพระปรางค์ใหญ่และสถาปัตยกรรมแบบอยุธยาที่สะท้อนความรุ่งเรืองของศิลปกรรมไทยในยุคนั้น

วัดพุทธโศภนาราม

ย่อหน้า ๒ ปัจจุบันและความน่าสนใจของพื้นที่

ปัจจุบันวัดพุทธโศภนารามยังคงโดดเด่นด้วยพระปรางค์ใหญ่ที่ได้รับการบูรณะอย่างสมบูรณ์ ทำให้ผู้มาเยี่ยมชมได้เห็นรูปแบบศิลปกรรมโบราณอย่างชัดเจน ภายในวัดยังมีจิตรกรรมฝาผนัง เจดีย์เก่า และอาคารโบราณหลายส่วนที่ช่วยบอกเล่าเรื่องราวความเชื่อและวิถีชีวิตในสมัยอยุธยา บรรยากาศสงบและร่มรื่น ทำให้ผู้เรียนรู้สามารถสัมผัสความขรึมขลังของประวัติศาสตร์ด้วยตนเอง วัดแห่งนี้จึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทำให้เข้าใจอดีตของอยุธยาได้จากหลักฐานจริงที่ยังคงอยู่

วัดพุทธโธศวรรย์

ย่อหน้า ๓ ความรู้ลึกและความสำคัญในการอนุรักษ์

วัดพุทธโธศวรรย์ได้รับการดูแลและอนุรักษ์ไว้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ยังคงเป็นสมบัติของชาติที่สะท้อนภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ เมื่อได้เรียนรู้เรื่องราวของวัดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้ฉันรู้สึกภูมิใจและตระหนักถึงคุณค่าของโบราณสถานไทย วัดแห่งนี้เป็นบทเรียนสำคัญที่เตือนให้เราช่วยกันรักษามรดกทางวัฒนธรรม เพื่อให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้และเห็นความงดงามของประวัติศาสตร์ไทยต่อไป

ใบงานที่ ๘

เรื่อง อุดรยามรดกไทยในหัวใจฉัน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนความเรียงหรือบันทึกความคิดความรู้สึกในหัวข้อ “อยุธยา มรดกไทยในหัวใจฉัน” นักเรียนสามารถเลือกเล่าแบบบันทึกความรู้สึก ประสบการณ์ หรือสะท้อนมุมมองของตนเองได้อย่างอิสระ ไม่จำเป็นต้องตอบเป็นข้อ ๆ แต่ควรมีความยาวอย่างน้อย ๑๐ - ๑๕ บรรทัด

[illegible]

ใบงานที่ ๘

เรื่อง อยุรยา มรดกไทยในหัวใจฉัน

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบงานที่ ๘ เรื่อง อยุรยา มรดกไทยในหัวใจฉัน

แนวคำถามเพื่อช่วยนักเรียนสะท้อนความคิดและความรู้สึก

ย่อหน้า ๑ : ประวัติศาสตร์และความเป็นมาของสถานที่

- อธิบายว่าในอดีตสถานที่นี้เกิดเหตุการณ์สำคัญอะไร
- ใครเกี่ยวข้อง หรือมีบทบาทสำคัญ
- เหตุการณ์นั้นมีความหมายอย่างไรต่อกรุงศรีอยุธยา

ใบงานที่ ๘ เรื่อง อยุรยา มรดกไทยในหัวใจฉัน

แนวคำถามเพื่อช่วยนักเรียนสะท้อนความคิดและความรู้สึก

ย่อหน้า ๒ : ความสำคัญในปัจจุบันและพระมหากษัตริย์คุณ

- อธิบายว่าสถานที่นี้ถูกพัฒนา พื้นฟู หรือดูแลอย่างไรในยุคปัจจุบัน
- สถาบันพระมหากษัตริย์มีบทบาทต่อการอนุรักษ์หรือการพัฒนาอย่างไร
- ประชาชนได้รับประโยชน์หรือเห็นความเปลี่ยนแปลงอย่างไร

ใบงานที่ ๘ เรื่อง อ郁ธา มรดกไทยในหัวใจฉัน

แนวคำถามเพื่อช่วยนักเรียนสะท้อนความคิดและความรู้สึก

ย่อหน้า ๓: ข้อคิดหรือความรู้สึกที่ผู้เขียนได้รับ

- เขียนสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จากการศึกษาสถานที่นี้
- ข้อคิดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การอนุรักษ์ หรือความเสียสละ
- ปิดท้ายด้วยความสำคัญของสถานที่นี้ต่อคนไทยในวันนี้

วัดไชยวัฒนาราม

วัดไชยวัฒนารามเป็นวัดสำคัญที่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยาช่วงปลาย (ปี พ.ศ. ๒๑๗๓) โดยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง เพื่อบำเพ็ญกุศลและเป็นสัญลักษณ์ของความรุ่งเรืองทางพุทธศิลป์ของอยุธยา วัดมีพระปรางค์ประธานและผังสถาปัตยกรรมแบบอยุธยาที่แสดงให้เห็นศิลปะและคติความเชื่อของสังคมในยุคนั้นอย่างชัดเจน

ในปัจจุบัน วัดไชยวัฒนารามถูกบูรณะและดูแลภายใต้ระบบการอนุรักษ์ระดับชาติ ทำให้ประชาชนและนักเรียนได้เรียนรู้จาก “ของจริง” ไม่ใช่เพียงจากตำรา การดูแลมรดกนี้ยังสะท้อนการสืบสานคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของชาติที่ทุกคนต้องช่วยกันรักษาไว้ให้ยั่งยืน

วัดพระราม

==

วัดพระรามเป็นโบราณสถานสำคัญที่ตั้งอยู่ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์อยุธยา และมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับ “พระมหากษัตริย์พระองค์แรกแห่งกรุงศรีอยุธยา” คือสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง) เพราะบริเวณนี้ถูกระบุว่าเป็นพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการถวายเป็นพุทธบูชาและการสถาปนาราชธานีในยุคต้นของอยุธยา

ในปัจจุบัน การอนุรักษ์วัดพระรามจึงไม่ใช่แค่การรักษาโบราณสถาน แต่เป็นการสืบต่อความหมายเชิงชาติที่เชื่อมโยงกับรากฐานการตั้งเมือง การดูแลให้โบราณสถานคงสภาพและเปิดให้เรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบจึงเป็นการแสดง “ความสำคัญต่อมรดกชาติ” ที่คนไทยทุกคนมีส่วนร่วมสนับสนุนได้ผ่านการเคารพและไม่ทำลายทรัพย์สินทางวัฒนธรรมของชาติ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สามพระยา

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สามพระยา เป็นพิพิธภัณฑ์ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรวบรวมและแสดง “โบราณวัตถุสำคัญที่ขุดพบจากโบราณสถานอยุธยา” โดยเด่นชัดคือทรัพย์สินสมบัติที่ค้นพบจากเจดีย์ของวัดราชบูรณะและวัดมหาธาตุ ซึ่งสะท้อนความมั่งคั่งและฝีมือช่างของอยุธยาในอดีต การจัดแสดงสิ่งเหล่านี้ทำให้สังคมได้เห็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เป็นรูปธรรมและช่วยยืนยันความรุ่งเรืองด้านศิลปกรรมและศรัทธาในพุทธศาสนาของอาณาจักรอยุธยา

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

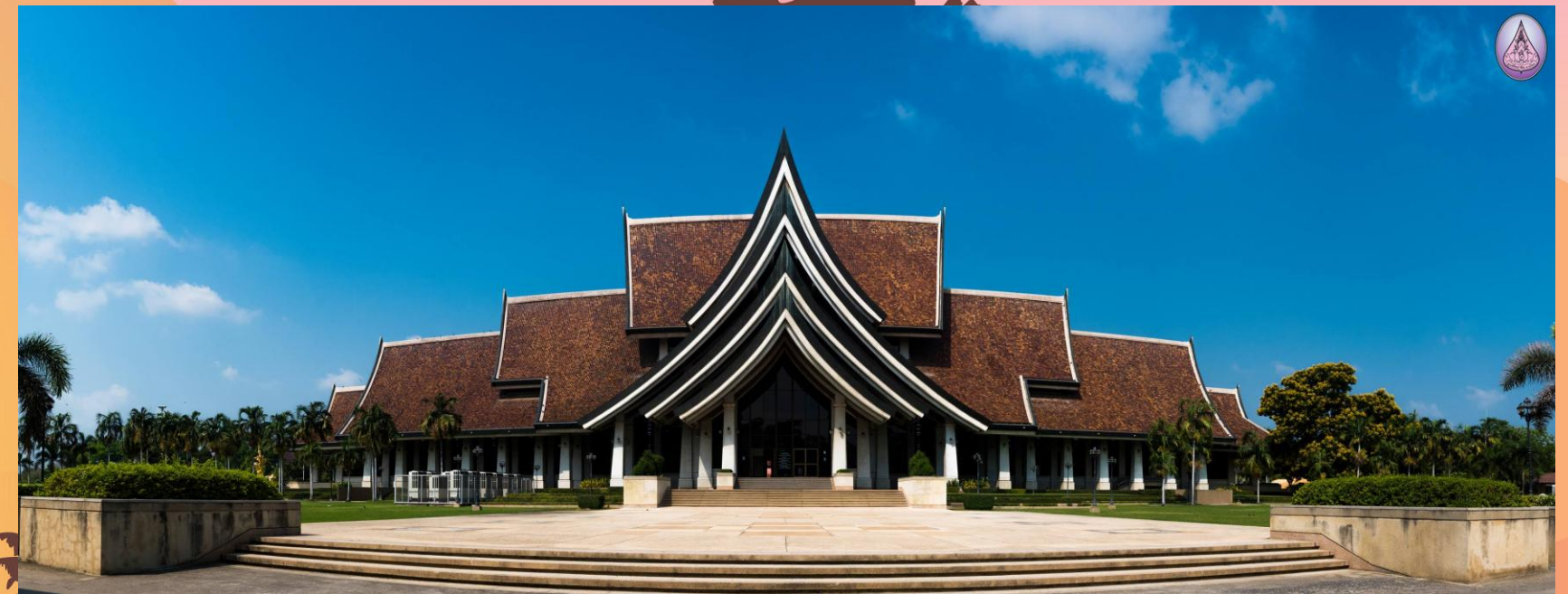

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเป็นกรอบการดูแลโบราณสถานทั้งเมืองให้ “คงอยู่และเข้าถึงได้” มีการดำเนินงานอนุรักษ์และบูรณะอย่างเป็นระบบตั้งแต่ช่วงการพัฒนาระบบการดูแลโบราณสถานของรัฐ และผลลัพธ์ที่สำคัญคือการที่อยุธยาได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกของยูเนสโก (๑๙๙๑) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการรักษามรดกของไทยมีมาตรฐานสากลและเป็นภารกิจที่สังคมไทยร่วมกันสานต่อ

ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร

ศูนย์ศิลปาชีพบางไทรเป็นโครงการที่เกิดจากพระราชดำริเพื่อส่งเสริมอาชีพและภูมิปัญญาช่างฝีมือท้องถิ่น ทำให้ชุมชนมีรายได้ และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง โดยแนวคิดนี้เชื่อมโยงกับการพัฒนาคนและการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับครัวเรือนและชุมชน การทำงานของศูนย์ยังช่วยรักษาศิลปหัตถกรรมไทยไม่ให้สูญหาย และทำให้คนรุ่นใหม่เห็นว่ามรดกวัฒนธรรมสามารถ “อยู่ได้จริง” ในชีวิตประจำวันของสังคมไทยร่วมสมัย

ทุ่งมะขามหย่อง

ทุ่งมะขามหย่องเป็นพื้นที่ที่ถูกกล่าวถึงในบริบทประวัติศาสตร์ การรบของอยุธยาและความกล้าหาญของผู้ปกป้องแผ่นดิน โดยในมุม การพัฒนาในยุคปัจจุบัน พื้นที่แห่งนี้ถูกพัฒนาเป็น “โครงการ พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย” และเป็นระบบกักเก็บน้ำ ขนาดใหญ่ (แก้มลิง/อ่างเก็บน้ำ) เพื่อช่วยป้องกันน้ำท่วมและจัดการ น้ำให้ชุมชนมีน้ำใช้ในฤดูแล้ง ซึ่งเป็นตัวอย่างของการนำพื้นที่ ประวัติศาสตร์มาสร้างประโยชน์ร่วมกันต่อความเป็นอยู่ของ ประชาชนอย่างยั่งยืน

การนำเสนอ

อยุธยาสมัครคนไทยในหัวใจฉัน

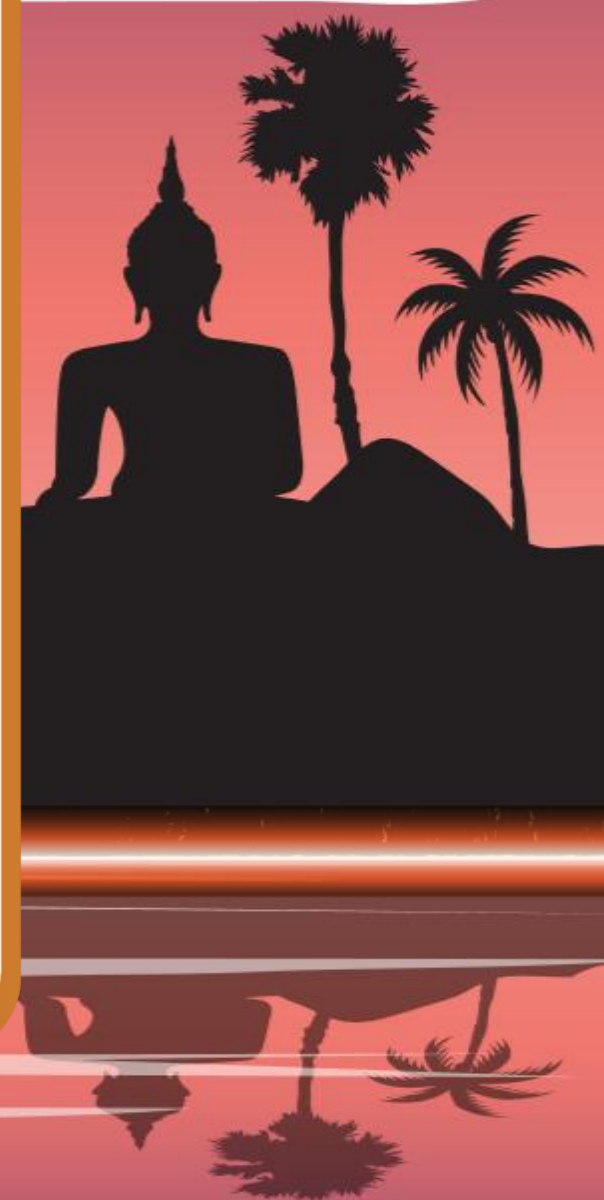
บทเรียนครั้งต่อไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิภาคเอเชียกับรากฐานทางประวัติศาสตร์

เรื่อง

ภูมิศาสตร์กับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

ของเอเชีย

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิศาสตร์กับอารยธรรมเอเชีย (งานคู่)
๒. ใบงานที่ ๒ เรื่อง ภูมิศาสตร์กำเนิดอารยธรรมเอเชีย (งานกลุ่ม)
๓. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง จีน (ลุ่มแม่น้ำฮวงโห)
๔. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง อินเดีย (ลุ่มแม่น้ำคงคา และสินธุ)
๕. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เมโสโปเตเมีย (ลุ่มแม่น้ำไทกริส - ยูเฟรทีส)
๖. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง เส้นทางสายไหม

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th